

číslo 3

duben 2009

Vydávají přátelé J.K.Bandu Pardubice. Vychází nepravidelně podle potřeby. Nepodléhá registraci dle § 3 Zákona č.81/1966 Sb. Neprodejné.

Dopisovatelé: Diblík Rudolf, Fidra Slavomír, Grohová Zuzana, Kopecký Pavel, Krejcar Vladimír, Krejčík Pavel, Motyčka Jan, Petr Jiří, Vích František.

Kontakty: Pavel Krejčík, 605 790 250, krejcik.senior@centrum.cz; Pavel Kopecký, 604 684 256, pavelkopecky@volny.cz

www.jkband.saxik.cz

Grafická úprava: Finish v.o.s. Pardubice

Autor loga: Czech marketing, s.r.o. Pardubice

Vzpomínáme.....

Říká se „do třetice všeho dobrého i zlého“. Pro J.K. Band a jeho příznivce tentokrát bohužel zlého. Po nedávném odchodu zakladatele a kapelníka J.K. Bandu Jardy Khaila jej v loňském roce ve věku dvašedesáti let následoval nastoupivší nový kapelník Jindra Pavlík a počátkem letošního roku teprve čtyřiapadesátiletý první trumpetista Pepa Jirásek. Jako by se Jardovi tam nahoře zastesklo po dalších oporách kapely.....

Pomineme-li úspěšnou profesní dráhu absolventa pedagogické fakulty Mgr. Jindry Pavlíka od učitele až po ředitele ZUŠ Pardubice-Polabiny, musíme se vrátit k jeho celoživotní lásce – hudbě. Již jako student tehdejší SVVŠ byl leaderem-trumpetákem a aranžérem školní kapely a tehdy oblíbeného choltického Matadoru kapelníka Oldy Pilného. Tenkrát „frčel“ dixieland, Jindra mj. přispěl krásnou aranží „Muskrat Rumble“ a vlastní skladbou „Můj bratr Jan“. Obětavě zaučoval mladé kolegy do tajů aranžování a neúnavně zvyšoval uměleckou úroveň Matadoru, kde později přesedlal na bicí. Počátek jeho pardubické hudební kariéry sahá do doby působení v orchestru, založeného v šedesátých letech minulého století Oskarem Kmoníčkem, vystupujícího pod hlavičkou ZK Tesla Pardubice. Za dirigentským pultem nastoupili další kapelníci (Vladimír Popelka, Míla Menšík) a po nich kapelu převzal Jindra a uplatňoval se nejen jako bubeník a dirigent, ale také jako skladatel a aranžér. Orchester pravidelně hrával v kavárně Letka na Dukle, vedle toho nahrál řadu skladeb v Čs. Rozhlase v Hradci Králové a absolvoval řadu koncertů i v zahraničí. Jeho aranže realizoval i TOČR s dirigentem V.Popelkou. V dalších letech hrával v menších uskupeních. Spolupráci s J.K. Bandem zahájil v r. 1996 jako host – sólista na bicí nástroje. Od té doby spolupracoval i jako aranžér a skladatel (třídílná Jazzová suita, kterou i sám dirigoval) a často hostoval za bicí soupravou. Od r. 1997 se stává stálým členem J.K. Bandu. Po smutném odchodu Jardy Khaila se stává dirigentem a uměleckým vedoucím. Za bicími ho stíhá jeho talentovaný mladý odchovanec Petr Mori. Ač se to zdá neuvěřitelné, kapela pokračuje v uměleckém růstu.....

Josef Jirásek, výborný trumpetista, byl jedním ze zakládajících členů J.K. Bandu, a jako jeden z mála v něm nepřetržitě působil po celou dobu jeho existence od roku 1990 až do svého odchodu, převážně na postu první trumpety. S Jardou Khailem se však poprvé krátce sešel již v roce 1967 v Tanečním orchestru Kulturního domu Dukla. Odtud přešel na Letku k Jindrovi Pavlíkovi, kde hrál delší dobu. Delší čas vystupoval i se skupinou Hvězdáři Františka Ryšavého, tento orchestr dokonce několik let vedl. Vynucená zdravotní pauza umocnila jeho chuť do hraní a tak po návratu k muzice hrál a hostoval do roztrhání těla.

Josef Jirásek byl jak výborný tutti hráč, tak i velmi dobrý sólista. Nezapomenutelným zážitkem byla jeho sólová trumpeta ve stratosférických výškách ve skladbě Beatles Hey Jude, zinstrumentovaná právě Jindrou Pavlíkem. Když zasvítla jeho trumpeta při hostování v Pernštejně na festivalu dechových hudeb, zvedlo to ze židle i předsedu poroty Václava Hybše.

Přátelé, oba jste patřili do party, která nám, posluchačům dobrého swingu, vždy dokázala alespoň na pár hodin příjemnit pobyt zde na zemi, a proto doufáme, že až tam jednou přijdeme za vámi, bude nás vítat nebeská kapela, ve které nám vy i s Jardou Khailem budete hrát to, na co jsme se vždy těšili. Tak ještě jednou - **vzpomínáme a moc děkujeme !**

(R.D., PaKr)

Zpovědnice

Nepochybuji, že Ing. František Bárta – multiinstrumentalista, aranžér, skladatel je obdivovaný a známý hudební doyen celé české muzikantské veřejnosti. Jeho umělecká dráha se často setkávala i se zakladatelem a kapelníkem J.K. Bandu Jardou Khailem. Muzika mu učarovala už od útlého dětství, nejvíce ho upoutal swing. Plný kulatý tón, jásavá medová barva a virtuózní ovládnutí jeho trumpety vyvolaly silný zájem hudebních velikánů. A tak již během vysokoškolských studií vystupoval s big bandy Vlastimila Kloce, Zdeňka Bartáka a dalších. Svou aktivní muzikantskou kariéru završil v LHQ Ládi Hruše. Vedl řadu kapel, ať dechových, swingových, popových. Autorsky přihlásil přes stovku vlastních kompozic, natočil na 150 rozhlasových nahrávek, zaranžoval tisíce skladeb, z toho řadu pro JK Band. Naše kapela si ráda vychutnala a autorsky ho prezentovala v jeho skladbách, jako Velká pardubická, Go Saxes, Pantograf, Tanec s ďáblem a v řadě dalších. Přes své zaneprázdnění si našel čas, abychom ho trochu a všetečně vyzpovídali, děkujeme. Tak tedy:

Jste rodilý pardubák ?

Narodil jsem se v Borohrádku, okres Rychnov nad Kněžnou, 15.12.1935.

Od kdy se věnujete hudbě ?

Od sedmi let jsem se učil na housle, později jsem přešel i na violoncello. Jeden rok jsem věnoval piánu. Přibližně v 18 letech jsem se jako samouk naučil hrát na trubku a později ještě na saxofon.

Kolik nástrojů ovládáte ?

V orchestrech jsem hrál na housle, violoncello, trubku a kromě sopránů na všechny saxy. Do dovršení 16 let jsem dosti vystupoval v kostele na housle a violoncello.

Po kom máte hudební talent ?

Nevím. V mé rodině nikdo nemuzicíroval.

Uvažoval jste o profesionální kariéře ?

Ano. Při studiích na ČVUT jsem přibližně 2 roky hrál („načerno“) na profesionální smlouvu s big bandem Zdeňka Bartáka. Pro profesionální dráhu jsem se nerozhodl pro deficienci příslušné kvalifikace.

Naučil jste se aranžovat sám, jaké uplatňujete postupy při instrumentaci ?

V aranžování jsem taky samouk. Pomohlo mi opisování notových partů. Byl jsem zvědavý a tak jsem si přepisoval sekce trumpet či saxofonů do „C“ ladění. Tím jsem získával první znalosti o harmonizaci. Prostudoval jsem i literaturu o instrumentaci autorů V.Hály, Rychlíka, Velebného, Kofroně.

Máte absolutní sluch ?

Jen relativní a jsem tomu rád. Absolutní sluch někdy kvůli intonaci v orchestru „bolí“.

Kolika kapelami jste prošel a které jste umělecky vedl ?

Hrál jsem asi v 10 souborech. Vedl jsem Taneční orchestry ZK ROH Synthesia (i dechový orchestr), PKO Pardubice.

Jaký druh hudby máte nejraději ?

Swing, ale rád si poslechnu i klasiku (G.Mahler, G.Verdi, atd.)

S kým teď nejvíce a jak umělecky spolupracujete ?

Aktivně již nehrají, věnují se aranžování. Těch kapel je hodně. Tak aspoň některé: JK Band, big bandy J.Hasala, ALDIS H.Králové J.Beneše, Letohrad, ZUŠ Chrudim, Blue Star Praha, ale i dechovka „Pernštejnka“.

Máte v rodině hudebního následovníka ?

Nejstarší syn Aleš je koncertním varhaníkem. Mám radost i z vnuků. Jeden hraje na bicí, druhý na kytaru. Další Petr velmi dobře umí na klavír.
(PaKr)

* Duke Ellington * Count Basie * Glenn Miller *

Tři američtí velikáni jazzové a swingové hudby. Mají mnoho společného, všichni se stali vynikajícími instrumentalisty, skladateli, aranžéry a především perfektními dirigenty a vedoucími velkých orchestrů. Ještě za svého života světově prosluli jako uznávaní hudebníci, dosáhli řady ocenění, nahráli množství alb, filmových a muzikálových melodií, vystupovali dokonce i ve filmech. Se svými orchestry procestovali značnou část světa a jejich kapely účinkují i po jejich smrti pod jejich jmény dodnes. Zkusme krátce sestavit pár údajů:

rodné jméno	Edward Kennedy Ellington	William James Basie	Alton Glenn Miller
narození	29.4.1899 Washington, D.C.	21.8.1904 Red Bank, New Jersey	1.3.1904 Clarinda, Iowa
úmrť	24.5.1974 New York City	26.4.1984 Hollywood, Florida	16.12.1944 letecké neštěstí
nástroj	piano	piano, varhany	trombon
první angažmá	1922 - orch. W. Sweatmana	1929 - orch. Walter Page's Blue Devils	1926 v orch. B. Pollacka
první vlastní kapela	1917 - The Duke's Serenaders (krátce) 1923 - Duke Ellington orchestra	1934 - Count Basie and His Cherry Blossom Orchestra 1952 - Count Basie Orchestra	1937 - Glenn Miller Orchestra 1943 - Amy Air Force Band
znělka orchestru	East St. Louis Toodle-OO Take The A Train (později)	Swinging The Blues	Moonlight Serenade
nejznámější skladby	Mood Indigo Rockin' in Rhythm Satin Doll New Orleans Happy-Go-Lucky Local	One O'Clock Jump Honeysuckle Rose Jumping At The Woodside Little Beaver	Tuxedo Junction In The Mood Chattanooga Choo Choo String Of Pearls

„Duke“ Ellington

Jedna z nejdůležitějších postav jazzu 20. století. O jeho významném přínosu svědčí i to, že se jeho portrét jako prvního Afroameričana dostane v letošním roce na americkou čtvrt dolarovou minci. Byl velkým hudebním experimentátorem, snažil se rozbít do té doby zaběhnutá klisé, např. tříminutovou délku skladeb. Vlastní skladby neměly jenom rámcovou kostru a harmonické schéma pro improvizaci, ale postupně nabývaly obdobný charakter, jako komponovaná díla umělé hudby. Příznačný byl jeho způsob spolupráce jako skladatele a vedoucího orchestru s individualitami a osobními zvláštnostmi jeho hráčů. Orchestrem prošla celá řada špičkových sólistů a Ellington dokázal jejich schopnostem podříditi i skladby, které jim skládal tzv. na tělo. Z celé řady jeho spolupracovníků je nutné připomenout B. Strayhorna, asistenta a později druhého dirigenta a příležitostného pianisty, který byl především vynikajícím aranžérem a autorem či spoluautorem řady skladeb orchestru. Ellington s ním spolupracoval téměř třicet let až do své smrti.

„Count“ Basie

K sestavení většího orchestru z prvního vlastního kvinteta jej donutil hudební kritik John Hammond, kterému se jeho hudba natolik líbila, že se rovněž postaral o počáteční rozjezd kapely. Basiemu se brzy podařilo zvýšiti její profesní úroveň a získat popularitu, která mu umožnila se natrvalo usadit a udržet v New Yorku. Jeho přínosem pro jazz a swing je především modifikace funkce a způsobu do té doby obvyklé hry rytmické sekce v big bandu. Dosáhl vyššího swingu tím, že klavírní doprovod omezil na rytmizované akordy, rytmický doprovod levé ruky nahradil kontrabasovou linkou. Bubeník se tak nemusí soustředit pouze na udržení základního rytmu, ale může zvyšovat napětí pomocí rozmanitých členěných přírazů. Položil tak základy moderního pojetí úlohy rytmické sekce. Výrazově dosáhl se svým orchestrem úspěchů při převodu bluesového materiálu do swingového pojetí, nejlepším důkazem této koncepce je název znělky orchestru. Spolupracoval s řadou externích aranžérů a skladatelů. Mimořádný vliv na vývoj orchestru měli Neal Hefti (psal pro orchestr populární skladby) a Quincy

Jones (příležitostně s orchestrem vystupoval). Basie spolupracoval s celou řadou jazzových i populárních zpěváků, např. s Ellou Fitzgeraldovou nebo Frankem Sinatrou.

Glenn Miller

Proslul zejména vytvořením charakteristického Miller-soundu. Jeho hlavním znakem bylo nekonvenční využití klarinetu, který v kombinaci se čtyřmi saxofony hrál první hlas. Vnesl do dobové hudby řadu nových prvků, svůj způsob aranžování dokonce zpracoval a vydal knižně. I když jej často zejména jazzoví kritici napadali za přílišný odklon od klasických swingových hodnot, reprezentovaných v té době především orchestry Benny Goodmana a Counta Basieho, stal se brzy nejpopulárnějším orchestrem v USA. Orchester účinkoval i v několika filmech, např. v u nás známé Zasněžené romanci.

Za svou poměrně krátkou dobu působení na hudební scéně stačil založit několik orchestrů, z nichž některé působí dodnes a ke jménu Glenna Millera se stále hlásí. Posledním z nich byl v době 2. světové války Army Air Force Band, vojenská kapela, čítající až 50 členů včetně smyčcové sekce, ten však byl po válce rozpuštěn.

Hudební odkaz těchto velikanů je nesmrtelný a proto snad ani neexistuje současná jazzová nebo swingová kapela, která by v repertoáru neměla několik jejich skladeb. Ani J.K. Band není výjimkou, a proto jim věnoval podstatnou část dnešního koncertu.

(R.D.)

Kapela o sobě

Po čase, kdy náš orchestr prožíval strastiplná období a bylo nutné dodržet smlouvy a přísliby vystupování na veřejnosti, orchestr držel pohromadě hlavně díky manažerovi Pavlu Kopeckému, který na to vlastně zůstal sám a nejspíše nejvhodnější cestou se zdálo povolat na funkci dirigenta pozounistu Miloslava Menšíka. Původně to mělo být dočasné zastoupení po dobu nemoci Jindry Pavlíka, který se však ale nakonec už do kapely nevrátil. Míla Menšík se pozice dirigenta ujal naplno a orchestr tak fungoval od července až do konce roku 2008. Na výroční schůzi orchestru 5.1.2009 se mimo jiné řešila budoucnost kapely, personální otázky, obsazení sekcí a funkce kapelníka a dirigenta. Tím, že Míla Menšík dirigoval, jsme ale jako orchestr ztratili člena trombonové sekce a zároveň výborného sólistu. Návrhy na funkci dirigenta byly dva. Jako první, v roli pianisty a dirigenta současně podobně jako Count Basie, pianista Petr Diewok, který se však této výzvy z časových důvodů vzdal a jako druhý Slávek Fidra v roli hrajícího saxofonisty a dirigenta zároveň. Většinovým hlasováním dostal důvěru Slávek Fidra.

Struktura vedení J. K. Bandu: vedoucím orchestru, archivářem a dramaturgem je Pavel Kopecký, dirigentství, souhra a vedení zkoušek má na starost Slavomír Fidra. Oba dva si plní nadále své povinnosti v saxofonové sekci. Neznamena to proto, že orchestr nemá kapelníka ani dirigenta, jen jsme model big bandu s hrajícím dirigentem takto zvolili, ostatně tak hrával i Karel Krautgartner a Jaroslav Khail ještě před založením big bandu. Vedení se ale nadále opírá o zkušenosti starších hráčů jako jsou Otto Stelzer, Míla Menšík, Antonín Karásek, Bohumil Říha, za vokalisty Zuzka Grohová a další. Po dramaturgické stránce orchestru bude tendence celkově rozšířit žánrový rozsah a záběr více k jazzu. Už na jarním koncertě se dotkneme 20. let minulého století, neboli období neworleánského jazzu. Základem repertoáru zůstane klasický big bandový repertoár a swingové standardy.

Další změny v nejbližší době doufáme již nebudou. Jen za zmínku možná stojí návrh na úpravu názvu orchestru na "J. K. Big Band", který bude však ještě podroben diskusi. Důležitou součástí další existence J. K. Bandu zůstává podpora od Magistrátu města Pardubic, Kulturního centra Pardubice a všech našich partnerů a sponzorů, kterým děkujeme za dlouhodobou přízeň. (S.F., Z.G., P.K.)

Informace nakonec

- Víte, že v příštím roce J.K.Band oslaví již své 20 jubileum ? K tomuto výročí připravuje vydání CD.
- Chcete získat více nejen o O.K. Bandu, ale o jakékoliv muzice ? Určitě Vás uspokojí Music shop – Jiří Petr, Pasáž sv.Jana, 17. listopadu 228, 530 02 Pardubice, tel. 466 611 911
- Srdečně Vás zveme na letošní vystoupení J.K. Bandu. Za významné akce považujeme termíny: 19.4. – Jarní koncert v Pardubicích, 26.9. – Polabinská pouť Pce, 5.10. – Městské slavnosti Pce, 6.12. – Vánoční koncert Chrudim, 13.12. – Vánoční koncert Pce.
- V brněnské bazilice na Mendelově náměstí jsme byli mezi účastníky obnoveného provedení Hnilíčkovy Jazzové mše. Autor své dílo nově upravil. Kromě mladého B Side Bandu a pěveckého sboru Ars Brunensis Choru vystoupili i brněnští filharmonici. Autor se ve skvělé formě prezentoval jako sólista na trubku. Doporučujeme !